

Do Sona jsme vložili své životy

Pavel Karlík a Milan Cimfe jsou otcové zakladatelé slavného nahrávacího studia Sono Records. Před začátkem rozhovoru se na místě zrovna střídají hudebníci zvučných jmen. Bavíme se o tom, jak udržet krok se světem nebo jaké je natáčet a produkovat třeba někoho s přemrštěným sebevědomím. Vedle toho se pánové rozprávěli také o svých tajných tužbách na poli autorském.

TEXT: VÁCLAV HNÁTEK, FOTO: ARCHIV STUDIA

V jaké fázi jsem zastihl studio Sono? Máte málo práce, nebo je jí naopak nad hlavu?

Karlík: Teď zrovna práce byla, ale jinak to moc růžové není. Na podzim se finišovaly všechny desky na vánoční trhy...

Cimfe: To je silnější sezona, protože dneska se desky jako nosiče prodávají takřka výhradně před Vánoce nebo v omezené míře na šňůře.

Předpokládám, že plonková sezona ve studiu je léto.

Cimfe: Ještě víc asi jaro, i když i to má svoje výkyvy. Poslední rok nebo dva se to otočilo. Hudebníci chtějí desky připravit na jaro, ale ne až na prázdniny, protože tam už jsou lidi pryč. Takže skončí covid, začnou koncerty... pardon, že to říkám takhle... čili kolem ledna a února se poslední roky točí dost.

Sono bezpochyby patří k nejvyhlášenějším studiím v Česku. Jak moc sledujete světové trendy v nahrávání?

Karlík: To samozřejmě sledujeme pořád.

My jsme vždycky hodně stáli na nahrávání zahraničních kapel, na což nefunguje reklama. To byla mravenčí práce, díky níž se dobré jméno mezi muzikanty šířilo. Covid tohle zpětrhal, ale zase se to trochu vrací. I proto je naší povinností být nad českou úroveň.

Dá se nějak popsat, co znamená být nad českou úroveň? Většina čtenářů asi ve studiu byla, ale jen málokdo to má osahané tak jako vy dva.

Karlík: Jde jednak o naše profesní schopnosti a potom o studio jako takové. Aby tu byla technika, která značí světový průměr nebo nadprůměr.

Cimfe: Zkuste si to představit jako řetěz, který má hodně pevně držet. Skvělá akustika, vybavení od kabelů přes mikrofony po převodníky a záznamová zařízení. A nakonec zkušenost lidí, kteří na tom dělají, a jejich nasazení. Když je jeden článek toho řetězu špatný, celé to jde dolů.

Je světový standard třeba i v tom, že se každému věnujete

stejně? Jedna kapela vyprávěla, jak točila někde v Americe, před nimi tam byla světová hvězda, ale personál studia se k oběma choval stejně profesionálně.

Cimfe: To nevím, jestli je standard, protože jsem naopak slyšel spoustu naprosto opačných historek. Že s muzikanty z téhle neznámé zóny u Ruska se úplně nemazali a zase až tak skvělý servis nedostali. My se snažíme chovat stejně k hvězdě i amatérovi.

Karlík: Snažíme se naše služby nabízet i úplným amatérům, ale je pravda, že se to někdy nepovede. Třeba když má klient o své tvorbě neprávem příliš vysoké mínění. Jsme profesionálové a můžeme hodně zachránit, ale nejsme bozi. Zázraky neumíme.

Co děláte, když přijde někdo s takhle přemrštěným sebevědomím?

Karlík: Snažíme se mu co nejvíc pomoci a nedávat to najevo. Ale může se stát, že je potom rozčarován, že ta nahrávka nezní ani jako Led Zeppelin, ani jako

10 Andělů v Sonu, zleva: Pavel Karlík, Adam Karlík, Milan Cimfe a Karolina Karlíková

Kabát. Obrovská výhoda je ale dneska v tom, že si můžete nahrávat zkoušky a zlepšovat se tím, že posloucháte, co děláte dobře a co blbě. Jen ne každý se do toho pustí. Mimochodem si vzpomínám, že když jsme ještě v 80. letech měli s Milanem kapelu, tak jsem nějak rozbočil dvoustupý kazeťák. V jedné byl clik a ve druhé jsme nahrávali bubínkovi nohu, aby nám věřil, že hraje vedle. **Cimfe:** Aby to nevyznělo, že nadáváme na muzikanty, kteří nám chodí do studia a nemají v hlavě finální představu. Spousta lidí přijde právě proto, že tady tu představu chtějí hledat a najít. Zabere to čas, stojí to peníze, ale je to něco, co můžete od studia očekávat.

Stalo se už někdy, že jste někomu odmítli dělat producenta?

Cimfe: U mě je to jednoduché. Buď to cítím, anebo ne a těm lidem to řeknu rovnou. Budu vám dělat zvukaře, ale promiňte, nechtějte po mně produkci. Musím k té muzice mít osobní vztah, jinak je to podvod.

Karlík: Jako profesionální studio nemůžeme někoho úplně odmítnout, za každou práci jsme vděční. Ale byly okamžiky, kdy měl dotyčný z našeho pohledu nějaký morální nebo politický škraloup.

To by mě teda zajímalo, aspoň mimo záznam...

Karlík: No ne, to se dá klidně říct otevřeně. Já jsem třeba odmítl kapelu, která mi zaváněla fašistickým obsahem. Požádal jsem je, aby mi dopředu poslali texty... a skutečně jsem se nespletl. Tak

jsem to zdvořile odmítl, protože se na něčem takovém nehodlám podílet.

Cimfe: A já vždycky říkám, že u nás ne-točí komunisti a jejich pohrobci.

No, na druhou stranu, na světové scéně je hodně skvělé muziky s očitým extrémně levicovým podtextem. Kdyby přijeli Manic Street Preachers, tak s nimi asi nevyrazíte dveře, ne?

Karlík: Asi ne. Ale oni spíš nevědí, o čem mluví.

Když už na produkci kývnete, jak moc do těch písní zasahujete?

Karlík: To je vždycky otázka dohody. Jeden extrém je třeba Alan Parsons, který skončil s kapelou, kde jsou jenom ti, kdo chtějí hrát jako Alan Parsons, protože

jiné by on nesnesl. To u nás nefunguje. Naopak můžete být jen takový přísedící, přihlížející, kterého se občas někdo zeptá a on řekne svůj názor. To se taky moc často neděje, ale jsou to prostě obě krajní polohy. Já se snažím, abych se na desce mohl podílet ještě předtím, než muzikanti přijdou do studia. Posíláme si dema, řešíme spolu texty a aranže. A pak to tu realizuju.

Cimfe: Je to fakt individuální. Někdo chce tenhle přístup, který Pavlovi i mně vyho-

Karlík: Jako psychologie je tady dost. Kdybych se měl vrátit a tu kariéru opakovat, tak bych předtím chtěl absolvovat nějaké kurzy psychologie. Vůbec jsem nečekal, co budeme někdy ve studiu řešit. Muzikanti prostě nejsou obyčejní lidi. Jsou citlivější, někdy mají silné ego a podobně.

Cimfe: Ano, někdo si třeba vytváří krustu jako obranu a naším cílem je tu krustu rozpouštět. Ale já musím zaklepat, že posledních pár let prakticky cokoli, co

Studio Sono, Neve room

Cimfe: Za to jsem hrozně vděčný, a tak se snažím tu svou volnost podle hesla „kdo chce zapalovat, musí sám hořet“ předat lidem dál.

Když jsme našli psychologii, jaký máte recept na to, že vám dvěma to funguje i po pětatřiceti letech spolupráce?

Cimfe: Kdo říká, že nám to pořád funguje? (smích) Dlouhodobý vztah není žádná p*del, ani v manželství, ani v obchodních partnerstvích.

Karlík: Prožíváme trochu manželskou krizi, ale je potřeba to překonávat. A jak? Velkorysostí a tolerancí.

Cimfe: Jasně že jsme měli touhu to rozpustit, ale pak přemýšlíte, o co přijdete a co získáte. A nevím, jak Pavel, ale já mám pořád pocit, že ten rozvod se ještě neblíží.

Oba jste samozřejmě i muzikanti – Pavel primárně kytarista, Milan baskytarista. Jak často si reálně zahrájete?

Milan Cimfe

vuje nejvíc. Pak je možnost, že ti lidi mají jasnou představu a producenta potřebují jenom na to, aby jim ve studiu pomohl s procesem samotným – „vem to o polohu výš, vyměň si kytaru za tuhle, tady máš jiný virbl a drž se víc clicku než basy“. To je taky produkce nad rámec zvukařiny.

Pokud si vás kapela najme jenom jako zvukaře se studiem, ale odehrává se něco, co je podle vás špatně – divná harmonie, refrén na špatném místě, prostě něco, co nesouvisí jen se zvukem –, probudí se ve vás producent a ozve se?

Cimfe: Pakliže si ta kapela nechá poradit, tak samozřejmě jo. Ale to musíte nějak vycítit. Obvykle nemám potřebu se tlačit někam, kam nejsem zván.

dělám, dělám vyloženě rád. Možná mám jen štěstí na lidi... kdo ví.

Mám z vás, pánové, pocit, že Milan je nadšenější a Pavel skeptičtější. Je to tak?

Karlík: Já to zdůvodním. Milan je strašně talentovaný zvukař a muzikant, ale na rozdíl ode mě není moc hospodář, takže to máme rozdělené. Taky točím, ale kromě toho dělám i spoustu ostatních prací, které mě drží trochu při zemi. Vidím tu příšerou ekonomiku, servis studia, servis baráku, kompletní organizaci studia – od lidí až po stavbu elektroniky – a tak dále. Milan má možnost si trochu víc letět, protože ho tohle nezatěžuje jako mě.

Ono je důležité si uvědomit, že kapela se třeba půl roku chystá a potom jde do studia na intenzivní týden. Jenže vy jste v tom každý týden.

Karlík: Přesně. Oni odejdou a za dvěřmi je nová, čerstvá nadržaná kapela.

Cimfe: Nejsme roboti, pauzy jsou důležité.

Stojí za zmínku nějaké vaše autorské zářezy?

Karlík: Moje písničky řadu let zpíval Kamil Střihavka a nějaké autorství a spoluautorství mám i ve Wanastových Vjecech nebo v Lucii. A mám spoustu hudby v šuplíku. Ale nemám čas to dodělat.

A je to ještě nějaký váš nesplněný sen, vydat si z té nastřádané muziky sólovou desku?

Karlík: Dřív to tak bylo, ale čím jsem starší, tím mi to připadá míň důležité. Třeba když už ta muzika bude na nějakém nosiči, tak možná naši realitu nějak ovlivní. Ale nemám na to čas.

Cimfe: Ono taky v dnešní době vydat desku a neudělat nic k tomu? Proč? K desce je potřeba kapela, která to zahráje. Ti lidi to musí nazkoušet a začíná se úplně od začátku. Já mám rozdělaných sto padesát věcí, asi dvacet i s texty, ale pořád si nějak říkám, že není důvod to dodělat.

Karlík: Já bohužel nejsem v žádné kaple, což mě mrzí. Nemám totiž čas. Potřeboval bych partu, která by hrála třeba pecky Erica Claptona a nechodilo by se zkoušet. To bych dal a bavilo by mě to. Ale jinak tu občas někomu natočím sólo nebo beglajt, furt jsem s tím nástrojem jedna ruka. Dokonce jsem si nedávno jednu kytaru zase koupil. Ale Milan hraje i v kapelách.

Cimfe: Beru to jako výlety, nechci být pořád jen zavřený ve studiu. Svátek, kdy se odreaguju, zahrāju si, a o to radši se pak vrátím sem. Jsem původně basista, a před pár lety jsem se ocitl na evropském turné kapely Dirmusic jako bubeník. To byla úplně nová zkušenost. Momentálně jezdím s Clarinet Factory, kteří u nás léta natáčejí. Sedli jsme si a hrāju na elektronické bubny, spouštím samplý, bouchám do stolu, dupám na pódiu... Je to fajn synergie. A oba si občas vyrazíme live zvučit. Je potřeba si od toho intenzivního tlaku ve studiu vylihnout, protože toho jinak máte plný zuby a je to na vás znát.

No a není třeba cesta, když už máte písničku i s textem, točí u vás kapela a bude mít vlastní věcí málo, vytáhnout tu svou ze šuplíku a nabídnout jim ji?

Karlík: To se moc často nepovede. Finanční konkurence je v tomhle šílená. Lidi chtějí dát na desku svoje písničky, protože za ně berou autorské poplatky. Ano, děje se to se zpěváky a zpěvačkami. Ale ti často zpívají takový repertoár, že se tam nehodím, takže to nenabízím.

Cimfe: A já teda přiznám, že mám přece jen pořád ještě touhu stát na pódiu jako zpěvák. Takže jednoho dne tu desku chci dodělat a pokusit se absolvovat ten start. A nechci svoje nejlepší písničky dávat jiným zpěvákům, byť bych je samozřejmě mohl hrát i já. No a nabízet někomu to, co sám považuju za odpad, mi nepříjde fér.

Ted' budu trochu ošklivý, ale není tedy čas do toho jít? Tohle nejde odkládat donekonečna...

Cimfe: Vrtá mi to hlavou, ne že ne, ale práce je pořád tolik... Čas je sice neúprosný, ale zaplaťpánbůh se stále cítím dostatečně mladě.

Karlík: Kdyby studio bylo jen nějakým naším koníčkem, tak by nikdy nebylo tím Sonem, jakým je. My jsme do něj vložili životy. A sedět jedním zadkem na deseti židlích nejde. Prostě k tomu nebudu zároveň mistr světa na lyžích. ☒

Pavel Karlík